

N:o 65.

Af Herr **Johan Jönsson**: *Om förändrad lydelse af 7 Kap. 19 § Rättegångsbalken.*

»Alla lagar skola vara sådana, att de tjena till det meniga bästa» säger en vis man, och tillägger »då lagen blifver skadlig, så är det icke mera lag, utan olag, och bör afläggas». Denna sanning är obestridlig; derföre, då lagen kan missbrukas, är tiden inne att äntingen upphäfva eller förändra densamma. Det gifves jemväl uti vår svenska lag sådana bestämmelser, som med lätthet kunna missbrukas och dervid åstadkomma svåra följder för dem som vederbör. Jag vågar för denna gång påpeka Rättegångsbalken 7 Kap. 19 §, som lyder så här: »Borgenär, som för sin fordran fått inteckning uti flera fastigheter, må ej, till minskning af annans rätt, som å samma tid, eller efter honom, låtit dess fordran intecknas i endera fastigheten, njuta ur denna sednare betalning för mera, än som i de andra fastigheterna brister;» Och dervid såsom exempel anföras:

A. köper ett hemman, ett halft mantal, för 40,000 R:dr, tager lån derå, stort 20,000 R:dr, som intecknas; säljer derpå hälften eller ett fjerdedels mantal till B. för 30,000 R:dr, emot vilkor att 20,000 R:dr erläggas inom viss bestämd tid, samt att återstående 10,000 afräknas, såsom motsvarande den uti egendomen intecknade skuld. B. utmärker sig för flit och omtanke uti egendomens skötande, hvaremot A. förstör sina medel på onyttiga ändamål, ser sig i behof af att ytterligare belåna sitt ännu egande ett fjerdedels mantal och lyckas att träffa F., som, under hemliga beräkningar att i framtiden för ett rampris komma i besittning af hela egendomen, ett halft mantal, lemnar, emot andra inteckning uti A:s egande ett fjerdedels mantal, ett lån stort 15,000 R:dr. Efter få års förlopp har A. jemväl bortslösat dessa medel och tvingas att cederera bonis. Fastigheten är intecknad utöfver dess värde; och enär

lagen stadgar i dylika fall (se åberopade lagparagrafen) att borgenär, som för sin fordran fått in-teckning i flera fastigheter, må ej till minskning etc. — — —, leder detta dertill, att egendomen, som B. köpt och betalt, med undantag af deri in-tecknade 10,000 R:dr, kommer att jemte A:s $\frac{1}{4}$ mantal gemensamt försäljas. Borgenären F. passar på tillfället, medgifver ej anstånd för sin fordran, utan inropar på auktion hela egendomen $\frac{1}{2}$ mantal för 35,500 R:dr. Af köpeskillingen åtgår 500 R:dr till kostnader m. m. Återstoden betäcker jemnt in-tecknade skulderna. B. mistar härvid sin egendom för A:s skulder och får ej ett öre för sina utbetalade 20,000 R:dr. Denne mäktar ej bära förlusten sjelf, utan får liksom A. jemväl afträda sina tillgångar, dervid han blifver icke allenast sjelf i grund ruinerad, utan drager andra med sig, hvilka i förlitan på hans ordentlighet försträckt honom med penningelån.

Det anförda exemplet torde vara nog; — annars vore jag i stånd att genom förskaffandet af behöriga handlingar styrka, att liknande fall inträffat; och att den, som oskyldigt mistat sin egendom, förgäfves sökt att den första in-teckningen skulle gäldas efter mantalsberäkning. Domstolarne hafva med stöd af påpekade lagparagrafen ogillat sökandens anföranden.

På grund af hvad jag sålunda anført, vågar jag vördsamt föreslå, att omskrifna lagparagraf må erhålla följande förändrade lydelse:

Borgenär, som för sin fordran fått in-teckning uti flera fastigheter, skall, då annans rätt, som å samma tid, eller efter honom, låtit dess fordran in-tecknas i endera fastigheten, förekommer, alltid njuta betalning för sin fordran utur in-tecknade fastigheterna efter mantalsberäkning.

Och får jag jemväl föreslå, att sådana lagrum, som möjligtvis kunna stå i strid med en sådan förändring uti ordalydelsen af det andragna, må efter omständigheterna blifva rättade.

Om remiss till Lag-Utskottet anhålles.

Stockholm den 27 Januari 1874.

Johan Jönsson.